

เรียน ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (ผ่านหัวหน้าส่วนส่งเสริมวิชาการ)

ตามที่ดิฉันได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมประชุม QA Forum ครั้งที่ 5/2553 ในวันที่ 18 มิถุนายน 2553 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยประธานที่ประชุมฯ คือ ศาสตราจารย์ นายแพทย์อดุลย์ วีริยเวชกุล นั้น ขอแจ้งเรื่องจากที่ประชุมให้ท่านทราบ ดังนี้

1. ศาสตราจารย์ นายแพทย์อดุลย์ วีริยเวชกุล ได้นำสำเนาเอกสารมาแจกในที่ประชุม ดังนี้

1.1 ผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) (Thailand Top Ranked University)

ก. ด้านการวิจัย 10 อันดับแรก ได้แก่

1) มหาวิทยาลัยมหิดล	6) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
3) <u>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</u>	8) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	9) มหาวิทยาลัยนเรศวร
5) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	10) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข. ด้านการสอน 10 อันดับแรก ได้แก่

1) มหาวิทยาลัยมหิดล	6) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	7) <u>มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี</u>
3) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	8) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
4) มหาวิทยาลัยขอนแก่น	9) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
5) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	10) มหาวิทยาลัยศิลปากร

โดยมีข้อสังเกตว่า มหาวิทยาลัยที่คิดว่าการสอนจะดี แต่ก็ไม่ดี

1.2 สำเนาเอกสาร Hard work, money worries ... and hopes for a bright future มีกลุ่มบุคคลหนึ่งศึกษาในเรื่องภาระการทำงานและความลำบากเรื่องการเงินและความหวังในอนาคตของนักศึกษาในประเทศอังกฤษ เช่นในเรื่องเจตคติว่าการเป็นหนี้ในมหาวิทยาลัยยอมรับได้หรือไม่ จำแนกตามคณะ โดยคำตอบที่ได้มี Yes-definitely/ Yes-probably และ No ในสัดส่วนที่แตกต่างกัน

1.3 สำเนาเอกสาร Process report Bologna lacks coherent Europe-wide focus ซึ่งชี้ให้เห็นว่าขบวนการที่เรียกว่า Bologna มีผู้ต่อต้านในยุโรปมาก โดยเฉพาะในประเทศเยอรมันและออสเตรีย

1.4 สำเนาเอกสาร สถานภาพเรื่องการเงินของมหาวิทยาลัยทุกแห่งในประเทศอังกฤษ โดยมีข้อสังเกตว่ามหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ไม่จำเป็นจะต้องกำไรเสมอไป และเมื่อพิจารณาเงินที่มหาวิทยาลัยขอยืมเทียบเป็นสัดส่วนกับรายได้พบว่าบางมหาวิทยาลัยน่าจะรวบ แต่ปรากฏว่ามีหนี้มาก

1.5 ตัวขับเคลื่อนการพัฒนามหาวิทยาลัย คือ LGM - การพัฒนาหลักสูตรผู้บริหารมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย Leadership, Government และ Management เนื่องจากระบบสภามหาวิทยาลัยของไทยแตกต่างจากต่างประเทศมาก ประเทศออสเตรเลียมีระบบสภามหาวิทยาลัยที่ดีที่สุด โดยรัฐบาลกลางกำหนดไว้ชัดเจน ดังนี้

- 1) ห้ามให้เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยมากกว่า 1 แห่ง
 - 2) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่สามารถเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยได้ ไม่ว่าจะในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ รวมทั้งเทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
 - 3) มหาวิทยาลัยมีหน้าที่ต้องฝึกอบรมกรรมการสภามหาวิทยาลัยให้มีความรู้เรื่องอุดมศึกษา
 - 4) กำหนดให้มีกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเงิน/บัญชีและกาดคลัง 3 คน และมีกรรมการสภามหาวิทยาลัยได้มากที่สุดไม่เกิน 18 คน
 - 5) บางมหาวิทยาลัยกำหนดเพิ่มเติมว่าผู้ที่จะมาเป็นผู้บริหารต่อไปนี้ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาค รองหัวหน้าภาค จะต้องเป็นบุคคลภายนอกเท่านั้น เพื่อตัดปัญหาการเมืองในมหาวิทยาลัย
2. ศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้ามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 ของ สมศ. ดังนี้
- 2.1 กรรมการบริหารของ สมศ. ให้หลักการสำหรับการประเมิน ดังนี้
 - 1) พยายามไม่สร้างภาระและไม่เพิ่มภาระให้กับสถานศึกษา
 - 2) พยายามยุบหรือลดตัวบ่งชี้ที่เหลือเท่าที่จำเป็น แต่ยังคงมีอำนาจจำแนก
 - 3) ประเมินแบบกัลยาณมิตรให้มากขึ้น และประเมินเชิงสร้างสรรค์ คือ แทนที่จะไปตรวจแล้วชี้ถูกชี้ผิด หรือชี้ว่ารับรอง ไม่รับรอง แต่จะเป็นในลักษณะอยู่เคียงข้างสถานศึกษา ทำอย่างไรให้สถานศึกษาได้พัฒนา
 - 2.2 มีการเชื่อมโยงตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.), สมศ. และของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เข้าด้วยกันและมีการประชุมต่อเนื่อง เพราะหวังว่าจะได้มีข้อมูลเดียวกัน ในเรื่อง
 - 1) นิยามคำว่าตัวบ่งชี้ เพราะแต่ละที่ใช้เรียกไม่เหมือนกัน ซึ่งที่ถูกต้องคือ “ตัวบ่งชี้” (ราชบัณฑิตใช้คำนี้) ส่วนคำว่า “ตัวชี้วัด” ช้อย่างเดียว ไม่ได้วัด
 - 2) การเก็บข้อมูล เก็บอย่างไร ปีปฏิทิน ปีการศึกษา ปีงบประมาณ หรือรายไตรมาส กรรมการส่วนใหญ่เห็นว่าควรเก็บเป็นรายไตรมาส เพื่อให้สถานศึกษาเก็บข้อมูลเข้าสู่ระบบเดียวกัน ซึ่งสามารถเรียกใช้และดูผลข้อมูลได้ง่าย
 - 3) สมศ. ดู Input และ Process 25% และดู Output/Outcome 75% ในขณะที่ สกอ. ดู Input และ Process 75% และดู Output/Outcome 25% อีกทั้ง สกอ., สมศ. และ ก.พ.ร. ก็มีการตรวจเยี่ยม ซึ่งการตรวจเยี่ยมก็อาจลดลงโดยใช้วิธีการฝากตรวจเยี่ยม เช่น ก.พ.ร. ฝาก สมศ. ตรวจเยี่ยม และ ก.พ.ร. อาจไปตรวจเยี่ยมบางแห่งที่มีผลการประเมินเด่นหรือด้อย ซึ่งเวลาการตรวจเยี่ยมยังไม่สามารถจัดลำดับได้ว่าใครเข้าก่อน - หลัง
 - 2.3 ในอนาคตการประเมินคุณภาพภายนอกมีแนวโน้ม ปรับ KPI เป็น 3 กลุ่ม
 - 1) KPI พื้นฐาน เป็น KPI ขั้นต่ำ (minimum standard) เป็นสิ่งจำเป็น ไม่เปลี่ยนแปลง ถ้าเปลี่ยนแปลงจะแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบล่วงหน้า
 - 2) KPI ตามอัตลักษณ์ ปรัชญาและพันธกิจ โดยให้แต่ละสถาบันกำหนดขึ้นเอง และเสนอมาที่ สมศ. ซึ่งตรงนี้จะแก้ปัญหาเรื่องการเลือกมหาวิทยาลัย เพราะปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยจำนวนหนึ่งยังเลือกกลุ่มสถาบันไม่ได้ เพราะนิยมการเลือกกลุ่มสถาบันยากมาก
 - 3) KPI ที่ปรับเปลี่ยนตามกาลเวลา ตามความจำเป็นของสังคม หรือตามรัฐบาล เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพองค์กรรวมของประเทศ เนื่องจากมหาวิทยาลัยน่าจะเป็นผู้นำหรือมีบทบาทต่อการป้องกันแก้ไขปัญหาสังคม เช่น เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ปัญหายาเสพติด เป็นต้น

- 2.4 ปรับเกณฑ์การประเมินให้ง่าย ๆ อยู่ในรูปของร้อยละ ทั้งหมดคะแนนเต็ม 100 ทำการโดยเทียบบัญญัติไตรยางค์ ในขณะที่เกณฑ์เดิมคะแนนต่างกัน 1 คะแนน ได้ผลการประเมินต่างกัน เช่น พอใช้ หรือ ดี ทำให้มีผลต่อมหาวิทยาลัยมาก สมศ. อาจกำหนดคะแนนผ่านเกณฑ์คือ 50% เช่น ปีที่แล้วมหาวิทยาลัยได้ 51% ปีนี้ได้ 52% มหาวิทยาลัยก็จะเห็นภาพ และสามารถตั้งเป้าได้ว่าปีหน้าควรจะได้เท่าไร (ดู better) เพื่อแข่งกับตัวเอง ซึ่งมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่หรือมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก อาจจะผ่านเกณฑ์ตัวบ่งชี้ได้ง่าย สมศ. อาจกำหนดเกณฑ์ผ่านให้สูงขึ้น
- 2.5 ช่วงเวลาประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 มีเวลาเพียง 4 เดือน คือเดือนมิถุนายน - กันยายน 2554
3. ประเด็นที่ สมศ. ควรนำมาพิจารณาคือ วิวัฒนาการของอุดมศึกษามีการเปลี่ยนแปลง เช่น ในยุโรปทั้งหมดมีจัดระบบการศึกษามหาวิทยาลัยให้เป็นระบบเดียวกัน โดยใช้ระบบเครดิต (credit system) คือ
- 1) ใช้ระบบ 3 ระบบ 5 ระบบ 7 และ ระบบ 8 คือ ปริญาตรีเรียน 3 ปี ปริญาโทเรียน 1-2 ปี และ ปริญาเอกเรียน 3 ปี โดยมหาวิทยาลัยที่มีระบบการจัดการเรียนการสอนปริญาตรี 4 ปี ต้องปรับให้เหลือ 3 ปี
 - 2) ใช้ปริญญาเดียวกันทั้งหมด คือ ปริญาตรีต้องเป็น 2 ปริญาเท่านั้น คือ ปริญาศิลปศาสตรบัณฑิต และ วิทยาศาสตร์บัณฑิต และปริญาเอกต้องเป็นปรัชญาดุซฎิบัณฑิต
 - 3) ทุกมหาวิทยาลัยในยุโรปต้องเปิดภาคเรียนพร้อมกันทั้งหมด
 - 4) หลักสูตรทุกมหาวิทยาลัยเขียนแบบ outcome อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เพราะใช้ระบบเครดิตและปริญญาเดียวกัน
- การแข่งขันจึงมีมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการอย่างรวดเร็ว ก็จะมีคนสนใจไปเรียนจำนวนมาก
4. ลำเนาเอกสาร “ตารางสรุปข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนน การประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษา ระดับอุดมศึกษา รอบ 3 (พ.ศ. 2554 - 2558) จากการประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา (กพอ.) ครั้งที่ 5/2553 วันที่ 11 มิถุนายน 2553” ข้อสรุปที่ได้ที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ยังไม่แน่ ซึ่งกรรมการบริหารของ สมศ. จะประชุมพิจารณาอีกครั้งในวันที่ 9 กรกฎาคม 2553 ซึ่งประธานที่ประชุมฯ ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้
- 1) คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualification Framework หรือ TOF : HEd) เป็นนามธรรม ควรทำให้เป็นรูปธรรม
 - 2) ประเด็นที่มีการพูดกันมาก คือ การไปเสนอผลงานต่างประเทศในระดับนานาชาติ ซึ่งการเสนอ paper ใช้เวลาไม่เกิน 13 นาที (8 นาที นำเสนอ อีก 5 นาที ชักถาม) ในขณะที่การไปนำเสนอแบบ poster จะยากกว่านี้ เพราะต้องนำเสนอมากกว่า 1 section และกำหนดเวลาชัดเจนที่ไปยื่นเฝ้า poster
 - 3) ตัวบ่งชี้ในเรื่องบัณฑิตระดับปริญาตรีที่สอบผ่านไปประกอบวิชาชีพในครั้งแรก เนื่องจากบางหลักสูตรสอบผ่านไปประกอบวิชาชีพได้ไม่ถึง 10% ของบัณฑิตทั้งหมด เช่น หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ หากสถาบันส่งสอบเพียง 2 คน และสอบได้ทั้งหมด คิดเป็น 100% ทั้งที่สถาบันนั้นผลิตบัณฑิตหลักสูตรนี้เป็นจำนวนมาก
 - 4) ในอนาคตมหาวิทยาลัยต้องทำ diploma supplement (หนังสือเพิ่มเติมแสดงความสามารถของบัณฑิต) แน่نونคือเมื่อบัณฑิตจบปริญาแล้ว มหาวิทยาลัยต้องให้หนังสือรับรองว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถเชิงพฤติกรรมอะไรบ้าง คือนอกจากไปปริญาบัตรแล้ว ต้องมีหนังสือรับรองว่าเมื่อจบปริญาแล้ว บัณฑิตสามารถทำอะไรได้บ้าง เพราะที่ผ่านมามีผู้ประกอบการเมื่อรับบัณฑิตเข้าทำงาน จำเป็นต้องฝึกอบรมเพื่อให้ทำงานตามที่ต้องการ

5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ อัครประถมพงศ์ (ผู้ช่วยอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย) รองประธานฯ ให้ข้อมูล เรื่อง (ร่าง) ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในประจำปีการศึกษา 2553 ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ได้พิจารณาเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2553 แล้ว แต่ยังมีข้อเปลี่ยนแปลง และคณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่าควรมีตัวบ่งชี้ในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม และมองว่าน่าจะมี output/outcome ที่ตอบโจทย์ได้ชัด โดยจะมีตัวบ่งชี้ที่เป็น output/outcome เพิ่มอีกประมาณ 11 ตัวบ่งชี้ ที่ซ้ำกับตัวบ่งชี้ของ สมศ. เพื่อให้ครอบคลุมกระบวนการทั้งหมด อย่างไรก็ตาม จะมีการประชุมอีกครั้งในวันที่ 26 มิถุนายน 2553 ซึ่งเมื่อผ่าน กกอ. แล้ว จะส่งคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในรูปของ file ให้กับสมาชิก QA Forum
6. การดูงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยให้เสนอว่าควรไปดูงานกลุ่มประเทศใด ซึ่งมีกลุ่มประเทศให้พิจารณา 6 กลุ่ม มีผู้ตอบกลับมา ดังนี้
 - 1) ประเทศอังกฤษ เยอรมัน และ ฝรั่งเศส
 - 2) **ประเทศสวีเดน แลนด์ และ ออสเตรเลีย** (มีผู้ตอบ 3 คน)
 - 3) ประเทศเนเธอร์แลนด์ สวีเดน และ เดนมาร์ก
 - 4) **ประเทศออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์** (มีผู้ตอบ 3 คน)
 - 5) **ประเทศแคนาดา และ อเมริกา** (ไปดูต้นแบบมหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศทางด้าน **Malcolm Baldrige National Quality Award** ซึ่งเป็นต้นแบบ TQA : Thailand Quality Award) (มีผู้ตอบ 6 คน)
 - 6) **ในประเทศแถบ ASIA เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี และ สิงคโปร์** (มีผู้ตอบ 2 คน)

ที่ผ่านมา ผู้บริหารที่เข้าประชุมมีโอกาสไปดูงานต่างประเทศ แต่บางสถาบันเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งเข้าประชุมทุกครั้ง ไม่มีโอกาสไป ดังนั้น ในครั้งนี้ขอจัดแยก trip สำหรับเจ้าหน้าที่ไปในโซนเอเชีย เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ การ์ตา ใต้หวัน หรือ เกาหลีใต้ โดยประธานที่ประชุมฯ รับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนมหาวิทยาลัยที่จะไป กำหนดการ และประมาณค่าใช้จ่ายคร่าว ๆ ของแต่ละแห่ง ทั้งนี้ ไม่รวมค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล

พร้อมนี้ได้แนบเอกสารมาเพื่อทราบด้วย ดังนี้

1. ผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) (Thailand Top Ranked University)
2. สำเนาเอกสาร Hard work, money worries ... and hopes for a bright future
3. สำเนาเอกสาร Process report Bologna lacks coherent Europe-wide focus
4. สำเนาเอกสาร สถานภาพเรื่องการเงินของมหาวิทยาลัยทุกแห่งในประเทศไทย
5. สำเนาเอกสาร “ตารางสรุปข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การให้คะแนน การประเมินคุณภาพภายนอกการศึกษา ระดับอุดมศึกษา รอบ 3 (พ.ศ. 2554 - 2558) จากการประชุม กพอ. ครั้งที่ 5/2553 วันที่ 11 มิถุนายน 2553”

นัดประชุมครั้งต่อไป วันศุกร์ที่ 20 สิงหาคม 2553 เวลา 13.30 น.

(นางสาวกึ่งทอง ยงยุทธมีชัย)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

24 มิถุนายน 2553

(นางสาวจันทนา พรหมศิริ)

หัวหน้าส่วนส่งเสริมวิชาการ